

Skolebestyrelserne på
Sundbyøster Skole
Gerbrandskolen
Dyvekeskolen
Højdevangens Skole

Fælles udtalelse vedr. BUU's evaluering af 4-Skolesamarbejdet

Til Børne- og Ungdomsudvalget, Københavns Kommune.

I forbindelse med BUU's evaluering af 4-Skolesamarbejdet (mødesat til d. 9/12, 2015) har skolebestyrelserne på de fire skoler følgende bemærkninger om forløbet fra 2012-2015 samt nogle vigtige 'lessons-learned' til BUU:

Efter en meget problematisk og underfinansieret indfasning af 4-skolesamarbejdet er status ultimo 2015, at skolerne er i positiv udvikling – men forandringen er stadig sårbar og langt fra at være fuldstændig implementeret.

- Skolernes fysiske rammer er overordnet set tilfredsstillende, om end med konkrete mangler på Højdevangens Skole (se nedenfor).
- Basisskolerne oplever en svag stigning i indskrivningen, men der er også elevfracald og upopulære klassesammenlægninger.
- Højdevangens Skole har oplevet en dramatisk elevflugt (25-30 % af de første årgange).
- Alle skoler er efterhånden ved at finde en ny identitet - hver især og sammen. Det giver en mere entydig kommunikation overfor nye og kommende forældre.
- Overgangen af elever og forældre fra basisskolerne til Højdevangens Skole bliver bedre og bedre. Et tæt samarbejde mellem skolerne medvirker til, at integrationen af eleverne, når de kommer på Højdevangens Skole, efterhånden vil blive lettere.

BUUs undervurdering af 4-skolesamarbejdets reelle udfordringer i startfasen har medført en voldsom elevflugt, særligt fra Højdevangens Skole. Forvaltningen er sent i processen – på foranledning af de fire skolebestyrelser - trådt i karakter som støtte til skolerne, men har til gengæld gjort det godt siden begyndelsen af 2015. At 4-Skole samarbejdet er i en positiv udvikling, skyldes således primært et stort engagement fra ledere og lærere på de involverede skoler, samt sekundært forvaltningens nye aktive rolle.

Hvis den positive udvikling skal fortsætte, er det essentielt, at forvaltningen og BUU sikrer de nødvendige ressourcer til at implementere 4-skolernes fælles, ambitiøse udviklingsstrategi.

I det følgende uddyber vi disse punkter og opstiller en række 'lessons learned' til BUU.

Begyndelsen: Usikre elevtals-prognoser og spareøvelse.

Argumentet for at indføre 4-Skolesamarbejdet var kommunens prognoser, der viste et stærkt stigende antal børn i skoledistrikterne over en årrække. Kommunens budget for udvidelsen med to spor indenfor 4-skolesamarbejdet lød på 80 millioner kr., og lå markant under det normale beløb for kapacitetsudvidelser. Fra indfasningen i 2012 var skolernes fysiske rammer samt de organisatoriske rammer for 4-Skolesamarbejdet helt utilstrækkelige. Fritidstilbud var ikke tænkt ordentligt ind i den ny struktur.

Status 2015: Forbedrede fysiske rammer på de fire skoler.

Dyvekeskolen og Gerbrandskolen er renoverede. Sundbyøster Skole har netop påbegyndt et større byggeri, der skal samle indskoling og fritidstilbud på én ny matrikel. Renoveringen af Højdevangens Skole forventes færdig i februar 2016. Kommunens investeringer har skabt en stor, positiv forandring på alle fire skoler.

Status per 2015 er, at Gerbrandskolen står med den fremtidige udfordring, når skolen er fuldt udbygget, at skolens faglokaler i billedkunst/design, musik og idræt vil være fuldt bookede i alle ugens 5 dage. Dette kommer i praksis til at betyde store bindinger i skemaerne, hvilket vil komme til at gå ud over mulighederne for at tilgodese andre bindinger som f.eks. parallellægning af faglektioner på en årgang mv.

På Højdevangens Skole mangler der stadig et rum, hvor hele skolen kan samles på én gang. Desuden er skolegården tilpasset yngre børn og bør ombygges til udskolingselever. Skønt kommunen pålagde skolen at oprette en idrætslinje i udskoling, er der ikke sørget for tilstrækkelig hal-kapacitet samt redskaber til at efterleve Folkeskolelovens krav til idrætsundervisning. Skolen har dispensation fra visse prøve-krav i redskabsgymnastik, hvilket selvsagt er utilfredsstillende.

Status 2015: Organisatoriske rammer for 4-skolesamarbejdet.

Indfasningen af 4-Skolesamarbejdet var underfinansieret og på flere måder uigennemtænkt, hvilket i særlig grad har skabt problemer på Højdevangens Skole. Ledere og lærere fik ingen ekstra ressourcer til at forberede sig på en helt ny situation, nemlig modtagelsen af ca. 160 nye 7. årgangs elever med vidt forskellige sociale og faglige kompetencer og vidt forskellige læringskulturer og lærebogssystemer i bagagen. For at lykkes med modtagelsen af så mange nye og forskelligartede elever hvert år er det nødvendigt med en grundig overlevering af eleverne fra basisskolerne til udskoling. Derudover skal der skabes en stærk, fælles kultur blandt eleverne. Begge dele kræver mange lærer- og leder ressourcer, hvilket kommunen tilsyneladende fuldkommen undervurderede de første år.

Trods et imponerende engagement fra lærere og ledere, mistede skolen ca. 30 % af den første udskolingsårgang inden afslutningen af 9. Klasse i 2015. Den efterfølgende årgang har indtil videre mistet ca. 25 % af de elever, der begyndte i 7. klasse. Det voldsomme frafald begrundes dels med manglende faglige udfordringer, dels med mistrivsel i en stor elevflok, der blandt andet omfatter en gruppe af skoletrætte, udisciplinerede elever, som kræver rigtig mange lærer-ressourcer at håndtere.

Status 2015: Ny udviklingsstrategi og forpligtende samarbejde på de fire skoler.

I december 2014 bad de fire skolebestyrelser skolelederne om udforme en fælles strategi for de fire skoler – blandt andet med det klare formål at bremse udsivningen af elever fra Højdevangens Skole. Børne- og Ungdomsforvaltningen gik også ind i arbejdet, og der er kommet en ambitiøs og stærk fælles udviklingsstrategi ud af samarbejdet. Det betyder, at de fire skoler siden skoleåret 2014/15 har målrettet deres samarbejde, så eleverne fagligt og socialt fremover er bedre forberedt på, hvad der forventes af dem, når de mødes på i 7. klasse på Højdevangens Skole.

Det er endnu for tidligt at vurdere effekten af den fælles strategi. Alle skoler gør et stort arbejde for at gøre 4-skolesamarbejdet til en positiv, fælles fortælling for alle familier i området. BUU's støtte er essentiel, hvis det skal lykkes.

Lessons-to-be-learned:

- Gennemførelse en ny skolestruktur som en spareøvelse skaber forbitrede forældre, frustreret personale, og massiv elev-flugt.
- Hvis 4-skolerne fremover skal genvinde og fastholde et tilstrækkeligt elevgrundlag i konkurrence med områdets øvrige skoler, fordrer det et stærkt og velrenommeret skoletilbud. Det er essentielt, at BUU sikrer de nødvendige ressourcer til implementeringen af den fælles udviklingsstrategi.
- Tid og ressourcer til etablering af samarbejdsrelationer mellem medarbejdere skal tilføjes i en årrække. Er der ikke de fornødne ressourcer falder samarbejdet fra hinanden med store konsekvenser for den fælles udskoling, der dermed står tilbage med en umulig opgave – blandt andet fordi selve forsamlingen af så mange elever i udskolingen indebærer pædagogiske og sociale/disciplinære udfordringer, som ikke kun stiger i antal, men også får en anden, voldsommere karakter end man ser på de fleste almindelige folkeskoler.
- Der bør til stadighed være fokus på at prognoser ikke altid opfyldes i virkeligheden. BUU bør derfor sikre basisskolerne de nødvendige ressourcer og et skoledistrikt, der reelt muliggør, at det nødvendige antal børn kan tiltrækkes.
- Skal en fælles overbygningsskole opleves som et naturligt valg, kræver det en fælles kommunikationsstrategi målrettet forældrene på tværs af basisskolerne.
- Kravene til fysiske rammer i basisskoler og udskoling er forskelligartede samt tidskrævende og omkostningstunge.

Med venlig hilsen

4-skolesamarbejdets fire skolebestyrelser